Vlaamse Regering

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Beslissing van de Vlaamse Regering voor de opstart van een mededingingsprocedure met onderhandelingen - Ontwerpen en bouwen van Loodsboot-Tender voor de Noordzee.

Samenvatting

De DAB Vloot is belast met het ter beschikking stellen van bedrijfsklare vaartuigen voor de diensten van de Vlaamse regering. Voor hun belangrijkste klant DAB Loodswezen dringt zich een vervanging van de beschikbare vaartuigen op.

De Vlaamse Regering neemt kennis van het plan van aanpak en geeft goedkeuring aan de opstart van een mededingingsprocedure met onderhandelingen voor de aanneming van leveringen - ontwerpen en bouwen van Loodsboot-Tender voor de Noordzee.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

De voorliggende goedkeuring voor de opstart van een mededingingsprocedure met onderhandeling voor de aanneming van leveringen - Ontwerpen en bouwen van één Loodsboot-Tender voor de Noordzee - heeft binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken betrekking op het beleidsveld waterinfrastructuur en beleid, meer specifiek het investeringsbeleid.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

De Inspectie van Financiën gaf een gunstig advies op 3 oktober 2023.

De Inspectie vindt de voorgestelde werkwijze op middellange termijn raadzaam met het oog op een verhoogde transparantie van de financiële interne stromen. De raming van beide vaartuigen (voorwaardelijke en onvoorwaardelijk) wordt meegenomen.

Tot slot zullen de voorwaarden van IF worden meegenomen om
-) toekomstige verkopen van beloodsingsvaartuigen enkel aan te wenden voor nieuwe investeringen in vaartuigen
-) de dalende (geraamde) uitgaven voor Loodswezen geraamd vanaf 2032 aan te wenden voor saldo opbouw in het kader van het rollend financieringsgeheel beloodsingsmiddelen.

//

2. INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

De Dienst met Afzonderlijk Beheer Vloot (DAB Vloot) van het agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK) levert als rederij diensten aan zowel interne als externe klanten. DAB Vloot is belast met op een snelle, doelmatige en veilige wijze bemande en bedrijfsklare vaartuigen inzetten om de loodsen van en aan boord te brengen van te beloodsen schepen (BIJLAGE 1 – inzet beloodsingsmiddelen).

De loodsvaartuigen werden gebouwd in de jaren 1978 (LB7) en 1985 (LB1) om op de loodspost "Wandelaar" als loodskotter te functioneren. Beide vaartuigen verzorgen daarnaast in beurtrol de tenderdienst (transport van loodsen) tussen de Westpost en de locatie Vlissingen. De leeftijd van de vaartuigen maakt het moeilijker en moeilijker om onderdelen van technische componenten te verkrijgen. De accommodatie is verouderd onder meer qua sanitair, airco,... Gezien deze vaartuigen tot in zeer zware weersomstandigheden gefunctioneerd hebben dringt zich een vervanging van deze vaartuigen op.

Sinds april 2012 zijn de 3 Tender-SWATHs en 1 moeder-SWATH (samengevat als SWATHs) in het huidige concept samen in bedrijf. De Moeder-SWATH ms Wandelaar is maximaal aanwezig in het beloodsingsgebied Wandelaar. De Wandelaar komt iedere vrijdagmorgen naar de haven van Oostende voor de bemanningswissel. Gedurende de afwezigheid van de Wandelaar in het beloodsingsgebied neemt de Loodsboot 1 of Loodsboot 7 de taak van de Wandelaar over.

Elke SWATH werd op een verschillend ogenblik opgeleverd. Op dat specifieke tijdstip startte telkens een bareboat charter tussen Wandelaar Invest en het Vlaams Gewest. De bareboat charters lopen 14,5 jaar/vaartuig. DAB Vloot heeft een huurovereenkomst met Wandelaar Invest en betaalt een vaste "hire". Deze huurprijs bestaat uit een deel bouwkost, financieringskosten, OPEX en rendement. De OPEX (20% van de huurprijs) wordt jaarlijks geïndexeerd. De vaartuigen zijn verzekerd. De verzekeringskost wordt 1-op-1 doorgerekend door Wandelaar Invest aan DAB Vloot.

Gelet op de doorlooptijd voor de aanbesteding en indienststelling van nieuwe SWATHs in combinatie met de consensus binnen MDK en uitdrukkelijke wil om het SWATH-systeem op de Westpost verder te zetten, zullen afspraken met Wandelaar Invest voor de verdere samenwerking vereist zijn.

B. TOEKOMSTIGE AANPAK INVESTERINGEN IN BELOODSINGSMIDDELEN

Na overleg tussen DAB Vloot en DAB Loodswezen en de diensten MDK werd een consensus gevonden en een tijdschema (BIJLAGE 2 & 3) opgemaakt als uitwerking van de toekomstige aanpak van de investeringen in beloodsingsmiddelen. Volgende uitgangspunten werden meegenomen.

- Een P-klasse vaartuig heeft een afschrijvingstermijn van 20 jaar.
- De geraamde aankoopprijs bedraagt 46,2 miljoen euro.

Gelet op het belang van het gezamenlijk in de markt zetten van beide vaartuigen, is het sterk aangewezen om de bouw en levering van het 2de P-klasse vaartuig als voorwaardelijk gedeelte op te nemen in het bestek (gunningsleidraad) voor de bouw en levering van de 1^{e} P-klasse. Deze piste houdt in dat er wordt gewerkt met een vast gedeelte en een voorwaardelijk gedeelte, waarbij de verbintenis bij gunning enkel wordt aangegaan voor het vast gedeelte (1^{e} P-klasse) en nog niet voor het voorwaardelijk gedeelte (2de P-klasse). Het tijdsaspect dat hieraan is gekoppeld houdt in dat binnen

de 4 jaar na de sluiting van de opdracht voor het 1e vaartuig in principe het volgende vaartuig besteld moet worden. Het werken met vaste en voorwaardelijke gedeelten is terug te vinden in art. 57 Wet overheidsopdrachten.

De selectie- en gunningsleidraad voor de Loodsboot P-klasse zijn afgewerkt (BIJLAGE 5). In het tijdschema wordt uitgegaan van een gunning van een P-klasse vaartuig tegen eind 2024. Deze timing gaat uit van volgende stappen:

1) Selectieleidraad + Gunningsleidraad voorleggen voor IF-advies: afgerond
2) Publicatie selectieleidraad – oproep kandidaten: 2 maanden
3) Kandidaatstelling – beoordeling: 1 maand
4) Selectiebeslissing IF-advies: 15 dagen
5) Publicatie gunningsleidraad: 4 maanden
6) Offertes – beoordeling: 2 maanden
7) BAFO: 1 maand
8) Vlaamse Regering (incl. begrotingsakkoord) : 1,5 maanden
9) Gunningsbeslissing wachttermijn: 15 dagen

De geraamde doorlooptijd vanaf indiening van de selectieleidraad voor advies-IF bedraagt 13 tot 14 maanden. Vanaf sluiting van de opdracht zal het ongeveer 2,5 jaar duren voor de bouw tot voorlopige oplevering.

De betalingen voor het nieuwe loodsvaartuig zullen worden gespreid over meerdere begrotingsjaren met een maximale spreiding van de betaalkalender. Hiertoe zal DAB Vloot in de aanbestedingsdocumenten voldoende contractuele betaalmomenten inlassen. Dit geeft volgend betaalschema met VAK en VEK-impact.

in KEUR		2024	2025	2026	2027	Uitgangspunten
Vervangen loodsboot P-klasse	**VAK**	**46.200**				Vastlegging 2024 (dec/24) = gunning door VR
Betaalkalender						
classificatie	10%		4.620			fase 1 na 8 maanden (jun/25)
casco	20%		9.240			fase 2: (dec/25)
hoofdmotoren…	30%			13.860		fase 3: (jul/26)
voorlopige oplevering	35%			16.170	0	fase 4: (dec/26)
definitieve oplevering	5%				2.310	fase 5: (dec/27)
TOTAAL VEK	**VEK**		**13.860**	**30.030**	**2.310**	

Met de opstart van de mededingingsprocedure met onderhandeling voor de loodsboot P-klasse wordt een eerste belangrijke stap gezet in de vernieuwing van de beloodsingsmiddelen. Deze is noodzakelijk om de continuïteit van deze strategische dienstverlening te garanderen.

Het is de bedoeling om voor de aankoop van het 1e P-klasse vaartuig (vast gedeelte in het bestek) het onbelast saldo van DAB Vloot aan te wenden. Naar gelang het finale gunningsbedrag zal dit budget worden aangevuld vanuit de reguliere investeringskredieten van MDK zodat de financiering volledig intern wordt gecompenseerd. Wanneer in een latere fase wordt beslist tot de aankoop van een tweede P-klasse vaartuig, kan het voorwaardelijk gedeelte uit het bestek worden aangesproken.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Conform artikel 109 van de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën wordt op het einde van het begrotingsjaar het niet-aangewende gedeelte van het begrotingssaldo van de Diensten met Afzonderlijk Beheer overgedragen naar het volgende begrotingsjaar. Het overgedragen saldo op het begrotingsartikel MCE-2MIHAZZ-OG is opgelopen tot 60.312keur. Hiervan is 17.970keur belast (openstaande vastleggingen) en is 42.342keur onbelast, cf. cijfers in de begroting BO2024 van de DAB Vloot. De opbouw werd gerealiseerd door meerontvangsten (vs. begroot) van externe klanten, het aanrekenen van afschrijvingen aan externe klanten (zonder begrotingsuitgaven daartegenover), en het uitstellen van investeringen in functie van contractuele afspraken.

Naast een opbouw van het begrotingssaldo is er op de zichtrekening (kasmatig) van DAB Vloot ook over de jaren heen een substantieel saldo opgebouwd dat volstaat voor de financiering van de nieuwe loodsboot en dat niet belast is met reeds genomen engagementen.

Het onbelast saldo 42.342keur wordt via een aanpassing van de begroting van DAB Vloot op het begrotingsartikel MCE-3MIH2WA-WT ingeschreven. Dit bedrag wordt aangevuld met reguliere investeringskredieten overeenkomstig het gunningsbedrag van de loodsboot. De betalingen voor het nieuwe loodsvaartuig zullen worden gespreid over meerdere begrotingsjaren. Hiertoe zal DAB Vloot in de aanbestedingsdocumenten voldoende contractuele betaalmomenten en mijlpalen inlassen.

Om een transparante opvolging te garanderen van het rollend financieringsgeheel zal:

- Aan uitgavenzijde van DAB Loodswezen het begrotingsartikel MCD-3MIH2WX-IS opgesplitst worden in twee afzonderlijke basisallocaties voor werking en investeringen.
- Aan ontvangstenzijde van DAB Vloot het begrotingsartikel MCE-2MIHAWY-OI opgesplitst worden in twee afzonderlijke basisallocaties voor werking en investeringen.

Via het sjabloon recuperatie eigen ontvangsten kunnen de jaarlijkse ontvangsten uit de door DAB Vloot doorgerekende afschrijvingskosten voor het nieuwe vaartuig worden opgevolgd. Deze ontvangsten dienen om de initiële investering terug samen te stellen.

Volgens het voorgesteld meerjarig investeringsplan (BIJLAGE 4)zullen de gespreide ontvangsten (afschrijvingen) bij DAB Vloot over de jaren heen het initiële investeringsbedrag terug samenstellen. Op die manier ontstaat een rollend financieringsgeheel, waarbij het opgespaarde budget de aankoop van de toekomstige vervangers van de nu aan te kopen P-klasse vaartuigen financiert.

- Voor de nieuwe P-klasse vaartuigen zullen op het moment van de indienstname voor beloodsing (indicatief op eind 2027 en midden 2030) de afschrijvingskosten (investeringskost gedeeld door levensduur) worden doorgerekend door DAB Vloot aan DAB Loodswezen. De ontvangst kan worden opgespaard/overgedragen om te komen tot een rollend financieel systeem.
- Er zal tijdelijk een korte opstoot zijn aan uitgaven voor DAB Loodswezen op het moment dat de Wandelaar nog geleased wordt en de afschrijvingskosten voor P-klasse 1 ook worden doorgerekend.
- De onderhandelingen met Wandelaar Invest lopen momenteel. Bedoeling is om de verlengde leaseovereenkomsten af te sluiten met een korting op de leaseprijs.
- Bij het beëindigen van de overeenkomst van de Wandelaar zal de leasingkost wegvallen. De uiteindelijke uitgaven voor DAB Loodswezen worden dan per jaar gelijk aan de som van de afschrijvingskosten van beide P-klasse vaartuigen. Het valt op dat door het wegvallen van de financieringskost, kosten en rendement aan Wandelaar Invest de uiteindelijke betaling voor 2 nieuwe vaartuigen P-klasse op kruissnelheid lager zal liggen dan de uitgaven voor de Wandelaar.

Het begrotingsakkoord werd verleend op x december 2023.
Bijkomend aan de voorwaarden zoals geformuleerd door de Inspectie van Financiën (zie hoger) zal

- De impact op het vorderingensaldo van de saldo-intering zich beperken tot de jaren 2025 en 2026. De VEK-impact in 2027 zal gedragen worden binnen de reguliere middelen.

- Bij volgende begrotingsrondes steeds een geüpdatet overzicht van het rollend financieringsgeheel worden voorgelegd;

- MOW een meerjarig investeringsplan voorleggen bij de BA24 met de budgettaire impact van beide P-klasse vaartuigen en de 4 SWATH's met het bijhorende financieringsplan binnen de refertekredieten;

- De gunning van onderhavige overheidsopdracht het reguliere proces (IF, BA, desgevallend VR) doorlopen.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor bestuurszaken, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

a. Personeel: het voorstel heeft geen weerslag op gebied van personeelsinzet.
b. Werkingsuitgaven: het voorstel heeft geen weerslag op de lopende uitgaven.
c. Investeringen en schuld: het voorstel heeft geen weerslag.
d. Ontvangsten: het voorstel resulteert niet in bijkomende ontvangsten.
e. Conclusie: het voorstel heeft geen weerslag op de werking van de lokale en provinciale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Het stappenplan van de overheidsopdracht wordt hierboven weergegeven.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1° kennis te nemen en akkoord te gaan met voorliggende nota en haar bijlagen;

2° goedkeuring te geven voor de opstart van de voorgestelde mededingingsprocedure met onderhandelingen voor de aanneming van leveringen en over het ontwerp selectie- en gunningsleidraad met als besteknummer 16EQA/22/002/O -- Mededingingsprocedure met onderhandeling voor de aanneming van leveringen - Ontwerpen en bouwen van één Loodsboot-Tender voor de Noordzee en bouwen van één zusterschip;

3° akkoord te gaan met de aanwending van het onbelast saldo van DAB Vloot voor de aankoop van één Loodsboot-Tender;

4° de bevoegde minister van Mobiliteit en Openbare Werken de opdracht toe te wijzen om de bovenstaande initiatieven te verwerken in de begroting van DAB Vloot en DAB Loodswezen.

De Vlaamse minister van Mobiliteit en Openbare Werken

Lydia Peeters

- Advies Inspectie van Financiën
- BIJLAGE 1 – inzet beloodsingsmiddelen
- BIJLAGE 2 – tijdschema grote beloodsingsmiddelen
- BIJLAGE 3 – tijdschema Tender-SWATHs
- BIJLAGE 4 – meerjarig uitgaven toekomstige uitgaven beloodsingsmiddelen
- BIJLAGE 5 – selectie- en gunningsleidraad voor het ontwerpen en bouwen van één Loodsboot-Tender voor de Noordzee, incl. het voorwaardelijk gedeelte voor het bouwen van een tweede Loodsboot-Tender voor de Noordzee